

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus AUGUST 2018

August ehk lõikuskuu on Gregoriuse kalendri kaheksas kuu, mis nimetati Rooma senati poolt keiser Augustuse auks 8. aastal enne Kristust. Tegemist on mitmes mõttes erakordse kuuga nii Eestile kui ka Haapsalule. Elagem seda kuud siis lootuses ja austuses.

Augustikuu juhtsõnaks on Herrnhuti Vennastekoguduse kalendri järgi „**Jumal on armastus ja kes püsib armastuses, püsib Jumalas ja Jumal püsib temas**“ (1.Jh 4:16). See on kuu juhtmõtteks 1,5 miljonile kristlasele üle maailma. Loosungiraamat ilmus sellel aastal 288. aastat ja ühtekokku 61 keeles.

2010. aasta augustikuu juhtkirjas ütlesin: „Mulle meeldivad inimesed, kes oskavad näha positiivset ja seada oma pilgu ikka päikese poole. Rõõmu teevad need, kellel on võime ütelda: kui imeliselt ilus ja soe ilm on täna; vaata, kuidas täna sajab lund; täna tuiskab, suud ja silmad on lund täis; kallab vihma nagu oavarrest; imeline vaatepilt, välgud sähvivad ja kõu müriseb. Inimesi on mitmesuguseid, ühed on alati rahul ja teised pole kunagi rahul.“

Küllap on see, milline täna olen, minu lapsepõlve kasvatus tulemus. Isa tõlkis 27. mail 1959. aastal laulu, mida lapsena palju kordi laulsin ja mis praeguseks on päris tuntuks saanud:

*„Ma loodud linnuks oksale, sest laulan rõõmsasti.
Ei tunne puudust millestki, ei muret homse eest.
Kui lendan õhus sinavas ja pilvepiiri kõrgustes,
siis unustan, et väike ma ja laulu laksutan.*

*Kui on ka vahest pilves ilm ja metsas ulub tuul.
Mu pesakenegi on külm, ei laula siis mu suu.
Kuid seda kindlalt tean ma, et homme päike kuldab maa.
Siis sellest täna rõõmustan, et homme laulda saan.“*

Tahan Sind, hea lugeja, selle kuu juhtsõna kohaselt kutsuda üles lootusele, usaldusele ja armastusele. Seda on meil rohkem vaja kui süüdistamist, sildistamist ja eneseõigustamist.

August on koguduses väga töörohke. Koguduse tegevuses on mitmeid olulisi sündmusi. Valmistame ette sõbruskoguduste päevi ja ootame oma sõpru Soomest, Rootsist, Saksamaalt, Venemaalt ja Inglismaalt. Sõbruspäevade teema on „Muutuvad ajad, stabiilsed suhted.“ Haapsalu koguduse rahvusvaheline aktiivne suhtlus on kestnud ligi 30 aastat. Sellesse aega mahuvad suured poliitilised muutused ja arengud. Sõbruskogudused on mõõtnatult palju aidanud. Need, kes me täna oleme,

oleme me suurelt osalt tänu sõprade abile. Sõprussuhted on tuginenud ühisel usul, mis on sõprussuhete „kullaproov“. Praegusest rahutust ja kiiresti muutuvast ajast ei jää puutumata ka kirikud. Meil on sarnased proovikivid – kirikust võõrdumine ja teiste religioonide kasvav mõju. Teisalt on kasvanud ühiskondade ja inimeste ootused kiriku suhtes. Oikumeenilised suhted ja kogudustevaheline koostöö on ühtaegu võimaluseks, aga ka väljakutseks. Kristuse kirik on alati elanud pidevate muutuste keskel, olles ka ise sageli muutuste põhjustaja, soodustaja või elluviija. Mida tugevam on kristlaste omavaheline ühtsus ning kirikute koostöö, seda suurem on meie võime praeguse aja väljakutsetele vastata. Sõpruspäevadega tahame kutsuda üles mõtlema riikide ja rahvuste piire ületava osaduse ja ususideme tähtsusele tänapäeva kiiresti muutuv, infost ja tarbimisest üleküllastunud maailmas.

Augustis tähistame ka Eesti taasiseseisvumise päeva. Palvetame oma maa ja rahva pärast. Sellel kuul ilmub trükist meie palveraamat – sada palvet. Ootan teid kõiki osalema koguduse tegemistes!

Piiskop Tiit Salumäe

EELK Haapsalu Püha Johannese koguduse õpetaja

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA AUGUSTIS.

R, 3. august kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik).

P, 5. august kl 11 jumalateenistus armulauaga. Teema Soosinguajad. Teenivad piiskop Tiit Salumäe, Teno Ilves ja organist Lia Salumäe (Toomkirik). **Kl 14.30 XXV Augustibluusi festivali kirikukontsert.** Esineb John Bottleneck. Piletiga (Toomkirik).

R, 10. august kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik).

P, 12. august kl 11 jumalateenistus armulauaga. Teema: Enese läbikatsumine. Teenivad piiskop Tiit Salumäe, Kalle Jätsa ja organist Lia Salumäe (Toomkirik).

K, 15.08 kl 18 Kirikukontsert "Valgus toob rõõmu" Esinevad organist Anneli Merelaid ja tenor Dainis Kalnačs (Läti). Sissepääs vaba annetus (Toomkirik).

R, 17. august kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik).

P, 19 august kl 11 jumalateenistus armulauaga. Eesti taasiseseisvumise tänapäeva. Teema: Jeesus – meie aitaja. teenivad piiskop Tiit Salumäe, Teno Ilves ja organist Lia Salumäe (Toomkirik). **Kl 17 Kirikukontsert. Esinevad Eesti Segakooride Liidu suvekooli koor ja Üle-Eestiline Noorte Sümfooniaorkester.** Ettekandel Raimo Kangro Missa süütult hukkunud eestlastele. Koori juhatab Kaspar Mänd (koormeistrid Mariell Aren, Ingrid Roose ja Markus Leppoja). Piletiga 12/8 € (Toomkirik).

E, 20. august kl 9 väljasõit lossiplatsilt koguduse ekskursioonile Lääne-Harjumaale. Külastame Kumna mõisa ja Martin Lutheri mälestusmärgi asupaika, Väana mõisa, Keila-Joa mõisa, Paldiskit (Nikolai kirik ja Radoneži Vaga Sergi kirik), soomepoiste mälestusmärgi, Pakri tuletorni, Harju-Madise kirikut ja Padise kloostrit. Tagasi Haapsalus arvestuslikult kell 20.

R, 24. august kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 19 Sõpruspäevade avamine ja avapalvus** (Jaani kirik). **Kl 23.15** (peale etenduse lõppu) **Valge Daami aja öökonsert. Tütarlastekoor Canzone,** dirigent Ulrika Grauberg (Toomkirik).

L, 25. august kl 10 Sõpruskoguduste päevade konverents Jaani kirikus. Teema: „Muutuvad ajad, stabiilsed suhted.“ Peaettekande peab piiskop emer. dr. Eero Huovinen. Paneelvestlusel osalevad peapiiskop Urmas Viilma, piiskop emer. Eero Huovinen ja rahvusvaheliste suhete spetsialistid meilt ja mujalt. Teemad: Mis on tänased suurimad proovikivid ristikirikule? Kuidas saavad kogudused anda oma panuse stabiilsuse tagamisele kolmel tasandil: globaalselt, riiklikult ja kogukondlikult? **Kl 20 Palvus Taizé lauludega** (Jaani kirik). **Kl 23.15** (peale etenduse lõppu) **Valge Daami aja öökonsert** (Toomkirik).

P, 26. august kl 11 Sõpruspäevade ja hõbeleeri jumalateenistus armulauaga. Teema: Meie ligimene. Teenivad piiskop emer. Eero Huovinen (Soome), piiskop Tiit Salumäe, sõpruskoguduste vaimulikud, Kalle Jätsa ja organist Lia Salumäe. Laulavad koguduse koorid, dirigent Sirje Kaasik. (Toomkirik).

R, 31. august kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik).

SÕBRAD TULEVAD KÜLLA.

Augustikuu viimasel nädalavahetusel, 24.08-26.08, ootame taas külla oma sõpru 7 sõpruskogudusest ning Schmalkaldeni praostkonnast. Toimuvad järjekorras juba 3. sõpruskoguduste päevad. Eelmisel korral kohtusime nii rohkearvuliselt 5 aastat tagasi. Siis oli meil hea meel vastu võtta ühtekokku 103 külalist, käesoleval aastal loodame vastu võtta 60-70 külalist.

Käesoleva aasta sõbruspäevade teemaks on "Muutuvad ajad, stabiilsed suhted". Viie aastaga on kogudustes toimunud palju – pikka aega meie sõprussuhteid hoidnud vaimulikud on jäänud pensionile ning nende asemele on asunud uued töötajad, kogudusi on liidetud ning nimed on vahetunud, vahetunud on ka kogudustes sõprussuhteid hoidnud töötajad, meie sõprusringi on lisandunud 2 uut kogudust. Kuid rõõm on tõdeda, et kõik need muutused ei ole katkestanud meie kogudustevahelist läbikäimist ja suhtlust. Paljudele, kes augustis meile külla tulevad, on see esimene külaskäik Haapsallu. Samas, osadele juba mitmekümnes.

Oleme koguduse välissuhete töörühmaga juba mõnda aega sõbruspäevi ette valmistanud. Soovime jagada oma külalistega meie linna ja kogukonna vilgast kultuurielu, kuid samas ka koos olla ning arutleda koguduste jaoks olulistel teemadel ja teha plaane edasiseks koostööks.

Üheks põnevaks ja harivaks sündmuseks on kindlasti laupäeval, 25.08, toimuv sõbruspäevade konverents. Konverentsi peaettekande peab piiskop emer Eero Huovinen. Ettekandega EELK koguduste välissuhtlusest esineb EELK peapiiskop Urmas Viilma. Konverentsile on oodatud ka kõik koguduse liikmed. Eero Huovinen peab ettekande soome keeles. Arutelud vestlusringis on inglise keeles ning võimalik on tõlge eesti keelde.

Jälgige päevade täpsemat kava Johannese Sõnumites ning kirikuteadetes ja võimalusel osalege!

Päevade ettevalmistamisel vajame Sinu abi. Ootame ka sõbruspäevade ajal koguduse vabatahtlikke appi – külalisi registreerima, kohvi keetma, laululehti jagama. See on hea võimalus panna proovile oma soome, rootsi, inglise või saksa keele oskus.

Palun anna teada koguduse kantseelisse, milles sina saad aidata. Oodatud on ka annetused sõbruspäevade kulude katteks.

Korraldustoimkonna nimel Kristi Ainjärv

20. AUGUSTI RÄNDURI AJALOOSPIKKER.

Meie koguduse kena traditsioon on 20. augusti ekskursioon. Sel korral suundume Loode-Eestisse, naabermaakonna lääneossa, mis on ülevoolavalt rikas kauni looduse, kultuuri ja ajaloo poolest. Suundume rännakule, mis viib tagasi meie maa ajalukku. Reisijuht Ülla Paras on kirjutanud huvitava loo kohtadest, kus peatume. Seda lugu saab lugeda koguduse kodulehelt:

<http://haapsalu.eelk.ee/uudis.php?id=376>

Oma silm on kuningas. Kohtumiseni 20. augustil! Reisile on veel vabu kohti. Palume registreeruda koguduse kantseelis võimalikult peatselt ja tasuta sissemaks 25 €.

KÜLAS TUNBRIDGE WELLSI SÕPRUSKOGUDUSEL.

Juuni lõpus ja juuli alguses reisisid Inglismaale Tunbridge Wellsi sõpruskogudust tervitama ja kogudustevahelisi sõprussidemeid kinnitama Tiit ja Lia Salumäe, Mari Kuli ja Mari Kald.

Reisisihiks võeti niisiis pisut üle poolesaja kilomeetri Londonist kagus paiknev Royal Tunbridge Wells, mis on koduks enam kui 60000 inimesele. Tegu on imekauni, inglaslikult roheline mattuva ja turistide seas siiani populaarse linnaga, mis hakkas menu koguma pärast seda, kui siin 17. sajandil avastati tervistava veega allikad. Seejärel jõudsasti kasvama hakanud asula uhkete hoonete keskel seisab ka linna vanim ehitis – samuti 17. sajandil rajatud märterkuningas Charlesile pühitsetud kirik. See on põneva arhitektuuri ja imeliste laekaunistustega väärikas hoone, kus, muide, vaid paar aastat enne oma troonile tõusmist viibis teenistusel ka noor printsess Victoria. Täna sel päeval on see Rochesteri piiskopkonda kuuluv kirik koduks vilgast elu elavale ja avatud olemisega kristlikule kogukonnale.

Jumalateenistus Tunbridge Wellsi pastoraadi aias 1. juulil.

Avatud ja lahkelt meelel võeti vastu ka Haapsalu külalisi. Kohtusime koguduse vikaar Laurence Powelliga, kes on koguduses teeninud 2016. aastast, Laurence'i perega, abivaimulik Claire Allwoodiga, Eestiga sidet edendava Judith Kim-Syimesi ja tema südamliselt külalishalke perega, noortetöö koordineerijate ja koguduse noorte endiga ning paljude teiste aktiivsete koguduse liikmetega. Üksteise paremaks tundmaõppimiseks olid võõrustajad kutsunud meid erinevatele toredatele koosviibimistele, sealhulgas ülimalt hoolega valmistatud õhtusöögile, kus saime üksteisele kõnelda oma kogudustest, tutvustada kodulinna ja -riike, arutleda noorte elu üle kirikus, aga vestelda ka ilmaelust üldisemalt. Leidsime eest nii neid, kes juba Haapsalus käinud olid, seda sooja sõnaga meenutasid ja Eesti kohta suisa härdaid meenutusi jagasid, kui neidki, kes meist kuigi palju veel ei teadnud, ent tihti huvitatud küsimusi esitada mõistsid. Ühisel õhtusöögil meenutas Tiit Salumäe kohaloluile, et praeguses väga killustunud maailmas on kristlaste ülesanne rõhutada seda headust ja armastust, mis meid kõiki ühendab.

1. juulil osalesime pühapäeval jumalateenistusel, kus vikaari ja abivaimuliku kõrval teenis ka Tiit Salumäe. Teenistus ise oli õigupoolest üsna eriline, kuna toimus kiriku asemel hoopis vikaari koduaias. Rõõmsad kirikulised kogunesid rohelisse aeda oma toolide ja tekkidega, vestlesid ja einestasid vabas õhkkonnas nii enne kui pärast teenistust, samas kui lapsed said üheskoos mängida ja joonistada. Selline vabas õhus toimuv teenistus leidis aset teist suve järjest ja vikaari sõnutsi püüab ta teenistust kirikuseinte vahelt välja tuues inimestele meenutada, et nad on üks kogudus ka väljaspool kirikuhoonet.

Tiit Salumäe edastas päikeselisele teenistusele kogunenutele tervitussõnad ning kinkis sõpruskogudusele Eesti lipu. Pärast kõigest kolme kodust eemal viibitud päeva valdas siinkirjutajat õige soe ja uhke tunne, kui kodumaine lipp sedaviisi lagedale ilmus, seda enam, et inimesed näisid huviga kuulavat, kui piiskop meie lipu värvide tähendusi selgitas. Tõsi küll, laste seas äratas märksa andunumat huvi hoopis see Eesti lipp, mis rahvusvärvidesse pakendatud Kalevi šokolaadidest toidulauale moodustatud sai. Teenistusel kõneles ka Mari Kuli, kes tutvustas põgusalt meie koguduse noorte tegemisi ja unistusi, sest seekordne korjandus viidi läbi just meie noorte toetuseks. Laulsime veel ühiselt ingliskeelseid versioone armastatud kirikulauludest, saime osa armulauast ja ka ühe väikese ilmakodaniku ristimisest.

Ilm oli imeliselt soe ja päikeseline - ei märkigi paljukõneldud Inglismaa udust või vihmast. Eestlastel jäi veidi mahti avastada ka linna ja selle ümbrust. Jalutasime näiteks Burrowsi tervisekeskuse maalilises pargis ja mõtisklesime keskuse kiriku lakke maalitud sügavsinise tähistaeva all. Kosutasime hinge ümbritsevate kohalike lahkuse ja viisakuse paistel, nautisime rohelist, trotsisime puhutist kõhedust imekitsail asulatevahelistel teedel reisides ja samas kogesime äratundmisrõõmu, kui meile näis, et oleme neil teedel viibides sattunud nii mõneski inglise seriaalis nähtud maadüllile.

Selleks korraks inglastega hüvasti jättes loodame edasisele sõprussidemete tugevnemisele ja ootame uusi kohtumisi. Küllakutse Tunbridge Wellsi uutele ja vanadele sõpradele on juba esitatud.

Mari Kald

NOORTEFESTIVAL JäPe ON LAHE!

JäPe pole mingi tavaline noortefestival. Tegemist on kristliku noortefestivaliga, mis on välja kasvanud luterliku kiriku suvistest kirikunoortepäevadest. JäPe on oikumeeniline festival, mis ühendab kristlikke noori üle Eesti.

Sellel aastal toimus noortefestival JäPe 5.- 8. juulini Palamusel. Noortelaagris said osaleda noored vanuses 13-17a. Kokku oli tulnud umbes sadakond noort üle Eesti.

JäPel on alati palju huvitavaid tegevusi ja programm on mitmekesine. Laagri eesmärgiks on anda noortele ühendavat, teenivat ja armastavat kogemust usust Jeesusse Kristusesse.

Üheks tänavuse festivali tippphetkeks olid 3D ülistusbändi kontsert ning Paneel, kus noored said anonüümselt küsimusi esitada, nii usu- kui ka teistel teemadel. Küsimustele vastasid koolipsühholoog Karmen Maikal, noortelaagri meedik Kadre Arikainen, EELK Perekeskuse juhataja ja sotsiaalpedagoog Pia Ruotsala ning Joonas Toivonen, kes töötab vaimulikuna Tartus.

Mina läksin sel aastal taas JäPele, kuna mulle meeldis juba eelmine aasta väga ning tahtsin näha vanu sõpru. On tore kogeda, et on palju teisi usklikke noori ning see annab ka mulle julgust juurde. Aitäh meie noorteujuht Jaanusele, kes meid laagrisse viis ja koju tõi ning alati meie muredes ja probleemides aitab!

Soovitan JäPe Festivali kõikidele noortele, kes tahavad veeta lähedat aega sõpradega ja oma uss kindlust leida või kahtlustest lahti saada.

Rahel Strauss, 15 a.

KUIDAS MUUTA ÜHISKONNA SUHTUMIST PUUETEGA INIMESTESSE LÄBI KOGUDUSE?

1Kr 16:14 Kõik teie teod sündigu armastuses.

Alguses tundus mulle mõte kirjutada sellel teemal täiesti võimatu missioonina. Selgituseks, olen erivajadustega inimene, kes vajab vähesel määral abi igapäevaeluga toimetulekul. Ma ei kirjuta virisemiseks, vaid lootuses, et kellegi suhtumine muutub läbi minu kirjutise humaansemaks. Tahaksin, et kristlastena muudaksime ühiskonda. Teema jõudis minuni läbi koguduse õpetaja piiskop Tiit Salumäe, kes andis mulle lugeda ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni täitmise variraporti. Esitades küsimuse, kas raamatus kirjeldatud olukord vastab tegelikkusele.

Pidin kahjuks tõdema, lähtudes isiklikest ja sõprade kogemustest, et kõigis raamatus käsitletud elu valdkondades ongi olukord nii halb kui raamatus käsitletakse. Positiivselt üllatas variraporti karm reaalsus. Isiklikult puudutasid mind võrdsuse ja diskrimineerimise, töö ja tööhõive, elatustaseme ja sotsiaalse kaitse, avalikus elus osalemise küsimused. Lõpetasin seitse aastat tagasi Tartu Ülikooli kirjanduse- ja teatriteaduse bakalaureuse kraadiga. Samuti on mul sotsiaalpedagoogi haridus. Minu meelest on ühiskonna suhtumine nii kiviaegne, et peaaegu võimatu on leida tööd. Pole oluline haridus ega oskused. Nähakse ainult puuet, mitte inimest ennast. Seda eriti väljaspool kristlikku maailmapilti, mis iseenesest juba välistaks sellise suhtumise. Kindlasti on sellele kaasa aidanud ka 50

aastat ateismi ja erivajadusega inimeste peitmist kinnistesse asutustesse. Ühiskond tegeleb endiselt kirevate plakatite, statistika, reaalsest elust kaugete seadustega ja populismiga. Vaevumata reaalsusesse süvenema. Tean olukorda, kus inimese töölepingut ei pikendatud, kuna ta põleb oma töös läbi (tööandja arvamus) ja veel absurdsema põhjendusega, et ta käib jala oma klientide juures. Tema töökaaslased käivad ka jala. Kas temal peaksid olema rattad all? Kandideerisin ise kaks aastat tagasi Töötukassas puuetega inimeste juhtumikorraldajaks. Läbisin konkursi, jõudes vestlusvooru. Äraütlemist põhjendati autojuhilubade puudumisega, mida konkursi tingimustes mainitud ei olnud. Töötukassa puuetega inimeste tööhõive reform tundub iseenda näitel ikka väga populistlikuna. Kõik me teame Jeesuse tähendamissõna halastajast samaarlasest, mida peetakse ligimese ja kristliku teenimise keskseks näiteks. Armastus on tegu, mitte sõnad. Me saame muuta ainult iseennast ja läbi selle ühiskonda. Kristlastena näidates eeskujuna ja humaansust, sest Jumal on armastus. Leeriõnnistamisel kogesin seda iga oma keharakuga. Siin koguduses on hea olla. Kui kristlased väljaspool kogudust respekterivad puuetega inimesi, siis võib see tuua kaasa suhtumise muutuse. Seadusi tehes tuleks lähtuda tegelikust elust. Seega võiksid kristlased olla erivajadustega inimeste häälekandjaks. Eriti just väljaspool kirikut ja kogudust. Minu sooviks oleks kõikide inimeste vaimselt võrdne kohtlemine. Me ei taha, et keegi meie eest midagi ära teeb, vaid annaks võimaluse.

Anne Vooremaa

MÖÖDUNUD KUU(DE) MUUSIKALISED PÄRLID.

Pole vist kellelegi üllatuseks, et Haapsalu suved on muusikaküllased. Erinevaid esinejaid ja muusikastiile saab nautida mitmetes paikades. Järgnevalt lubatagu esitada väike põimik siinkirjutaja elamustest meie pühakodades.

Taevalik Tšaikovski

Teist (ja loodetavasti mitte viimast) korda toimunud Tšaikovski festival tõi toomkirikusse 2 suurepäraselt kollektiivi Venemaalt.

28. juunil esines Peterburi Riiklik Akadeemiline Koorikapell, koor, mis järgmisel aastal tähistab oma 540. sünnipäeva. Kooriga on läbi ajaloo teinud koostööd paljud silmapaistvad vene muusikud. Repertuaar on olnud mitmekesine; möödunud sajandi üheksakümnendatel hakati taas esitama ka vaimulikku muusikat. Ette kanti Pjotr Tšaikovski „Püha Johannes Kuldsuu Liturgia“ ning helilooja eel- ja järelkäijate vaimulikku muusikat kuni tänapäeva autoriteni välja. Koori esitus oli niivõrd võimas, et juba kontserdi vaheajal võis kuulda ainult ülivõrdes reageeringuid: „Üleloomulik! Lummav! Erakordne! Uskumatu!“ jne. Hääled olid tõesti nii head, et jäi mulje, nagu võiks iga koorilaulja laulda edukalt ka soolot. Klass omaette oli madal bass (oktavist), mis ühe asjatundja sõnul ulatus välja kontraoktavi. Pärastisi muljeid vahetades selgus, et paljudele kuulajatele kangastusid silme ees Venemaa mõõtmatud maastikud: Siberi taigad ja Lõuna-Venemaa stepid. Eks ole ju südant puudutav elamuski midagi sellist, mida sõnadesse panna, veel vähem ära mõõta ei saa. Toomkirikutäis publikut tänas esinejaid püsti seistes pika aplausiga.

30. juunil esines Peterburi Suure Sümfooniaorkestri keelpilli rühm. Kollektiiv ühendab nimekaid mängijaid Peterburi ja Loode-Venemaa orkestritest. Esitati peamiselt Tšaikovski, aga ka Borodini muusikat. Orkestrantide viimistletud mäng sobis suurepäraselt juunikuu viimase päeva pärastlõunasse ja oli suurepäraseks sissejuhatajaks Tšaikovski festivali lõppkontserdile piiskopilinnuses.

Vana hea vanamuusikafestival

Juba 25. korda toimunud Haapsalu Vanamuusikafestival on selle juhi professor Toomas Siitani sõnul saanud kesta seetõttu, et on loodud side erinevate põlvkondade vahel: seekordsel festivalil astus üles rida muusikuid, kes veerand sajandit tagasi polnud sündinudki.

4. juulil andis avakontserdi ansambel Vox Luminis Belgiast. Ansambli koosseisus laulab ka võrratu eesti sopran Maria Valdmaa (teda oli võimalik nautida ka mitmel järgneval kontserdil), kes põhiliselt

elab ja töötab Hollandis, kuid esineb koos erinevate koosseisudega mitmes maailma paigus. Tõepoolest – muusika ju ei tunne keele- ja riigipiire! Esitati Bachide suure suguvõsa koraalimotette. Tekstid kõnelesid sellest, et mitte kõik meie päevad ei ole täis rõõmu ja naeru. Ometi – kui oskame hinnata seda, mis meile antud ja pöörduda oma Lunastaja poole, siis saame minna läbi ka rasketest aegadest. Lauldi väga puhaste, üksteise sisse sulavate häältega. Kasutati lauljate erinevaid paigutusi, nt avalauluks jagunes ansambel kaheks: pool koosseisust laulis käärkambris. Lauljaid toetasid orel ja viola da gamba. Ansambli nimi, mis tõlkes tähendab valguse häält, sümboliseeris siinkirjutajale seda helget ja puhast, mille poole me kõik võiksime püüelda.

6. juulil toimus Jaani kirikus ansambli LaBande öökonsert pealkirjaga Hansalinnade loojang. XVII sajandiks oli Hansa Liit juba kaotamas oma majanduslikku mõju, hansalinnade kultuur oli aga just siis oma õitsengu kõrgpunktis. Kavas oligi hansalinnades tegutsenud heliloojate instrumentaallooming keelpillidele. Erinevates kooslustes 2 viiulit, viola da gamba, teorb ja klavessiin andsid võimalust tolle ajastu kergema (aga mitte kergekaalulise!) muusika nautimiseks. Taaskord – esitatud väga virtuoosselt ja emotsionaalselt.

Imelised ingliahääled

11. juulil esines toomkirikus Ely Katedraali koor Inglismaalt. Kooris laulavad poisid ja täiskasvanud mehed. Koori ajalugu ulatub tagasi XVI sajandi keskpaika, aga kloostrikultuuri pärandi hoidjana veelgi kaugemale. Ette kanti inglise vaimulikke koorimuusikat, lisaks Monteverdi, Bachi, Cavalli loomingut. Koorimuusikat täiendas Bachi ja Purcelli orelilooming. Poiste õrnematest ja noorte meeste toekamatest häälestest tekkinud sünergia, mis võlvide alla tõusis, oli imeline.

Võimas elamus oli Ely Katedraali koori kontsert.

Laulge Loojale uus laul!
Eelkõige südamega,
siis keeltega,
kõikide meeltega!
Laulge Loojale uus laul!

Tiia Laar

SAAME TUTTAVAKS: KOGUDUSE RAAMATUPIDAJA INDREK HUUL

Indrek Huul on Haapsalu koguduse rahaasjade üle arvet pidanud peaaegu veerand sajandit - 24 aastat. Aastal 1994 tegi koguduse juhatuse esimees Madis Kütt Indrekule ettepaneku hakata koguduse raamatupidajaks.

„Madis helistas ja küsis, kas tahaksin kirikutööle tulla,” meenutas Indrek. Omavahel olid nad nii palju tuttavad, et olid kirikus kohtunud ja mõlemad olid 1990. aastate alguses leeris käinud. Peale koguduse teeb Indrek veel mõnele ühingule raamatupidamist, sh invaühingule. Koguduse kantseleis on ta kaks päeva nädalas, peale selle käib ta jumalateenistuse ajal kirikuvalves ja on suviti Jaani kirikus teeliste kiriku valves.

Indrekul on majandusalane kõrgharidus, ta lõpetas 1989 Tallinna polütehnilise instituudi, TPI majandusteaduskonna. Päev pärast tema kursuse lõpuaktust muudeti instituudi nimi Tallinna tehnikaülikooliks (TTÜ).

Ülikooli läbis ta kaugõppe teel. Indreku sõnul tahtnuks ta õppida Tartu ülikoolis mõnd ühiskonnateadust, aga tollased olud teinuks Haapsalu ja Tartu vahel sõitmise üksjagu raskeks.

„Majanduse valisin praktilistel kaalutlustel,” sõnas Indrek. Valis selle põhjal, kus oli kõige vähem matemaatikat, keemiat ja füüsikat - teda huvitasid rohkem humanitaarsed.

Ülikooli tegi ta läbi kaugõppes ettenähtud viie aastaga, statsionaaris oluks õpiaeg aasta võrra lühem. Sõitis Tallinna vahet oma autoga. Tollal oli suurim mure, et auto vastu peaks: „Millal ta laiali laguneb ja millal jälle korda saab.” Varuosi polnud tol ajal ju saada. „Ühikaelu pole ma kunagi planeerinud, elasin sugulaste juures.”

Õpingute ajal oli tal ka oma päevatöö raamatupidamisele lähedasel alal.

Sündinud on Indrek Järvakandis, aga tema koolimineku ajaks kolis pere Haapsallu, nii et haapsallane on ta 1969. aastast. Indrek on lõpetanud keskkooli sanatoorses koolis - kaasasündinud arenguhäire pärast on tal omi jalgel raske liikuda.

„Aasta aastalt läheb liikumine keerulisemaks,” tunnistas Indrek. „Vanus tuleb peale.” Ometi on Indrek üpris liikuva loomuga, ta on osav autoroolis ja kõik koguduse ekskursioonid on ta kaasa teinud. Teda kohtab tihti ka kontsertidel, näitustel jm kultuuriüritustel.

Varasemaga võrreldes on nüüd ratastooliga juba lihtsam liikuda, kuigi mitte kõikjal. Elutähtsad kohad - ametiasutused ja ühiskondlikud hooned - on ratastooli tarvis enam-vähem kohandatud. Ratastooliga pääseb kultuurikeskusesse, linnavalitsusse, kaubanduskeskustesse. Pisemad poekesed kipuvad aga jääma ületamatuks takistuseks.

Ametiasju ajab Indrek ise, aga poes käib sotsiaalmaja koduabiline. Kui ratastooliga poodi minna, on kaks kätt tooliga kinni, asju pole kuhugi panna. Nii et keegi peaks ikkagi kaasas olema, sest ka kauba

autost tупpa toomisel on abi vaja. Indreku kodumaja on nii palju kohandatud, et treppidel on käsipuud. Ta elab küll esimesel korrusel, aga koduukseni on ikkagi kaks treppi, üks õues ja teine trepikojas. Nii et koju tulek ja kodust lahkumine on paras trenn.

Indrek on käinud mitmel välisreisil. Reisile saab aga minna vaid siis, kui on kindel, et liikuda saab ratastooliga ja ka kõik muu vajalik infrastruktuur on olemas.

„Kui asja ajada, siis turismifirma korraldaks selle ära, aga päris üksi pole ma siiski tihanud reisima minna,“ tunnistas Indrek. „Olen kaasas käinud, kui ratastooliga on arvestatud.“ Ta on käinud Soomes, Rootsis ja kogudusega Saksamaal, korra ka sooja mere ääres Kataloonias. Hispaania-reisi korraldaski üks Tallinna invaühingu aktivist, siis oli reisil kolm ratastooli kasutajat. Lennukis tuleb korraldada ratastoolide sissepakkimine ja ka buss peab olema vastav.

„Selliseid reise võiks rohkemgi olla, kui keegi viitsiks korraldada,“ möönis Indrek. Ta lisas, et ettevõtlikke ratastooli-inimesi on küll ja küll, kes mööda Euroopat ringi kolavad.

Kodumail meeldib Indrekule oma autoga ringi sõita. Siis valib ta linnalähedased kõrvalteed, kus on vaiksem liiklus ja on aega ka ringi vaadata. Peamiselt sõidab ta üksi, ütleb enda kohta, et „ma pole eriline suhtleja, nii et sõpru on mul vähe“.

Ilmaasjade üle arutledes ütles Indrek, et on pigem jälgija: „Maailma kujundada nii nagu mina tahan - mul sellist ambitsiooni ei ole. Püüan jälgida, mis toimub. Eks maailm ole rahutu, aga loodan, et elu läheb rahulikult paremuse poole.“

Indrek Huul

Sündinud 14. nov 1961 Järvakandis.

Lõpetanud Haapsalu sanatoorse kooli ja Tallinna polütehnilise instituudi majandusteaduskonna.

Lahutatud, kahe tütre isa.

Küsitles Lehte Ilves

NATUKE NALJA.

Mees tahab kirikust välja astuda. Preester küsib põhjust.

"Kirik eksisteerib juba peaaegu 2000 aastat," ütleb mees, "kuid inimkond ei ole sellest paremaks muutunud."

"Juba miljardeid aastaid on olemas vesi maa peal," lausub preester, "aga vaadake, kuidas teie kael välja näeb!"

PILTE JUULI SÜNDMUSTEST.

Piiskoppide ametisse õnnistamine Londoni St. Pauli kateraalis 3. juulil.

Jumalateenistus Londoni Eesti Majas 30. juunil.

Altari pühitsemine Väike-Pakri saare Püha Olavi kabeli paigas 22. juulil.

Maarjamaa kaitsja Püha Neitsi Maarja skulptuuri pidulik avamine 29. juulil.

SÜNNIPÄEVAD AUGUSTIS.

1. august	Anne Julge
2. august	Eva-Maria Kollom
3. august	Eike Parts
4. august	Tarmo Engman
	Anne Kalberg-Sägi
	Kaarel Kõuts

5. august	Eha Toomsar Sirje Jätsa	79
8. august	Lilia Sepp Tiiu Mihelson	82
9. august	Alma Päär Kauri Kliss	91 10
10. august	Valmer Siil Margi Martin Rael Ojasoo	35 45
11. august	Katarina Reiljan	
12. august	Vaike-Lisette Soostar	85
14. august	Matti Talbonen Felicia Mirell Jair	60
15. august	Adele Tee Tiit Taavits	88
16. august	Sirje Lämmergas Ene Talbonen	55
19. august	Mihkel Kõre	
21. august	Aita Kaur	75
22. august	Moona Ojasoo	
24. august	Kasso Kaasik Lea Salumäe	40
25. august	Kairi Kliss	
26. august	Loviise Vare Deliise Vare	
27. august	Sarah-Sofia Brock	
28. august	Lilija Kuusemäe Andres Huul Maarja Reinaste Marie Keldrima	71 55
29. august	Laura-Liisa Leit	
31. august	Leini Vahtras Markus Jätsa Rebecca Rankla	65

Palju õnne sünnipäevaks ja õnnistust uueks eluaastaks!

JUHTSALM, MÕTISKLUS JA PALVE.

Te saate väe Pühalt Vaimult, kes tuleb teie üle, ja te peate olema minu tunnistajad Jeruusalemmas ja kogu Juuda- ja Samaariamaal ning ilmamaa äärteni. Ap 1:8

Jeesus Kristus ütleb oma järgijatele: „Te peate olema minu tunnistajad!“ Iga kristlane on Jeesuse tunnistaja. Kui ta ei ole Tema tunnistaja, siis ta ilmselt ei olegi kristlane, ükskõik, kas ta end selleks nimetab või mitte.

Jeesuse tunnistamine tähendab, et kogu meie olemasolu, kõik meie teod, sõnad ja kõik muu, mis meiega seotud, on sõnatu kõne Jeesusest. Kui Jeesuse tunnistaja on inimeste hulgas, siis peaksid inimesed tundma, nagu Jeesus ise viibiks nende keskel. Kui inimesed vaatavad Jeesuse tunnistaja elukombeid, harjumusi, tema sõnu ja tema tegusid, tema emotsioone ja meeldimisi, siis peaksid need olema sellised, nagu oleksid võinud olla ka Jeesusel. Mitte miski Jeesuse tunnistaja elus ei tohiks varju heita Jeesusele, oma olemasoluga peaks ta tooma inimestele Jeesuse pühaduse ja armastuse.

Suur inglise usumees ja maailmakuulus eestpalvetaja Rees Howells oli kristlane nooruselt peale. Kui ta viibis noore mehena oma töökaaslaste, teiste samasuguste noorte meeste seas, siis ei julgenud need tema juuresolekul vanduda ega rumalasti rääkida, nagu neil muidu kombeks oli. Jeesuse pühadus, mis kiirgas Rees Howellsist kui Jeesuse tunnistajast, takistas neid. Kas ka meie puhul tunnevad ja tajuvad inimesed meie juuresolekul Jeesuse ligiolu?

Vajadus tunnistada kõigile inimestele Jeesusest ei tähenda seda, nagu võiksime üksi olles ennast „lõdvaks lasta“. Meie ümber on pidevalt tohutu suur pilv vaimolendeid, nii häid kui kurje. Jeesuse tunnistaja tunnistab Jeesusest ka nendele. Kurjad vaimud ei saa meid ahvatleda pattu tegema, kui oleme tõelised Jeesuse tunnistajad. Tänu oma tunnistajatele on Jeesus pidevalt kohal maailmas, nii inimeste kui inglite keskel. Kas ka meie oleme valmis andma kõik, mis meil on – käed-jalad, mõistuse, mälu, mõtted, tunded, oma aja, oma omandi – Jeesusele Tema teenimiseks ja Temast tunnistamiseks?

**Armas Jumal, meie Issand ja Valitseja!
Palun ärata meis tahe
olla tingimusteta kuulekad Jeesusele,
tunnistada Temast kõikjal ja igal ajal ja kõigile,
tuua Tema armastus ja pühadus meie kõigi sekka,
tuua au Tema nimele ja Tema läbi ka Sulle,
Jumal, meie armas Isa ja Issand.**

Karin Teder

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNENE KOGUDUS.

KOGUDUSE KANTSELEI. Kooli tn 6, on avatud augustis kolmapäeval ja reedel kl 9-15.
Kohtumine koguduse õpetaja piiskop Tiit Salumäega palutakse leppida kokku (tel. 52 80635).

Telefon 473 7166, 473 7167.

E-post haapsalu@eelk.ee

Koduleht <http://www.eelk.ee/haapsalu/>

Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu

Pangakonto IBAN EE811010602003965006 (SEB);
IBAN EE442200001120274032 (SWEDBANK).

Registrikood 80210533

Koguduse infokiri Johannese Sõnumid saadetakse soovijaile e-postiga. Kui soovid, et ka Sinu e-posti aadress lisatakse kirjasajate hulka, palun anna oma soovist teada haapsalu@eelk.ee

Eesti kiriku elust saab lugeda <http://eelk.ee/> ja <http://www.eestikirik.ee/>

Jaani kirik on avatud reedel ja laupäeval kell 11 – 14 ja pühapäeval 13 – 16.

Jaani kirikus on näitus „Soli Deo Gloria ehk viis sajandit reformatsiooni Ungaris“.

Toomkirik on avatud iga päev kell 10 – 18. Vaata www.haapsalulinnus.ee

Linnuses toimuvate ürituste kohta vt lähemalt: <http://www.haapsalulinnus.ee>

TOIMETUS.

Tiit Salumäe E-post: tsalumae@yahoo.com 5280 635.

Kristel Engman E-post: kengman@hotmail.com

Lydia Kalda E-post: lydia.kalda@hotmail.com .

Lia Salumäe E-post: liasalumae@hotmail.com 53039 835.

Lehte Ilves E-post: lehte.ilves@gmail.com

Karin Teder E-post: karin.teder@mail.ee

Maria Strauss E-post: mariastrauss@gmx.de

Tiia Laar E-post: tiia.laar@gmail.com

Teno Ilves E-post: teno.ilves@gmail.com

Koguduse häälekandja ilmub alates septembrist 2008. Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soove, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Palume teie abi, et Johannese Sõnumid jõuaksid võimalikult paljude huvilisteni. Teatage soovijate e-posti aadress koguduse kantseleisse.